

**KVINNOR OCH MÄN
I DALARNA 2014 – 2016**

Innehåll

Befolkning	4
Hälsa	11
Utbildning.....	17
Barn och familj	25
Förvärvsarbete	32
Inkomst	49
Kriminalitet.....	54
Makt och inflytande.....	60

Producerad av SCB, Länsstyrelsen Dalarna och Region Dalarna

Kontaktperson:
Kerstin Bergman
kerstin.bergman@lansstyrelsen.se
Länsstyrelsen i Dalarna

Layout: Ateljén, SCB
Omslagsfoto: Shalamov, mostphotos.

www.lansstyrelsen.se/dalarna
© Länsstyrelsen Dalarna
Printed in Sweden 2013

Förord

Jämställdhet är en fråga om demokrati, makt och utveckling. Det finns positiva samband mellan jämställdhet och tillväxt. Jämställdhet är därför en strategisk fråga för regionen. Det handlar om hur flickors och pojkars, kvinnors och mäns erfarenheter och kunskaper tas tillvara. Den service som kommuner, landsting och staten erbjuder ska komma alla medborgare till del och hålla samma kvalitet. Detta oavsett kön.

Om jämställdhet ska bli verklighet måste ett genusperspektiv integreras på alla nivåer i ordinarie verksamheten och inte betraktas som en fråga vid sidan om.

Statistik är ett viktigt verktyg för att visa hur villkoren ser ut för flickor och pojkar, kvinnor och män i samhället och hur jämställdheten förändras över tid. Med den här skriften vill vi visa hur villkoren ser ut i Dalarna. Vår förhoppning är att den inte enbart ska användas för att konstatera skillnader utan även fungera som underlag för fördjupad analys och åtgärder. Ett arbete som på sikt leder till ökad jämställdhet och en långsiktig hållbar utveckling i Dalarna.

Maria Norrfalk
Landshövding Dalarnas län

Leif Nilsson
Ordförande, Region Dalarna

Mål för jämställdhetspolitiken

Målet för jämställdhetspolitiken är att:

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Följande delmål anger inriktningen av jämställdhetspolitiken:

- *En jämn fördelning av makt och inflytande.* Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och att forma villkoren i beslutsfattandet.
- *Ekonomisk jämställdhet.* Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor ifråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet livet ut. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.
- *Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.* Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Jämställdhet

En förutsättning för att kunna uppnå jämställdhet att kvinnor och män har lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom livets alla områden.

Ordet jämställdhet brukar i Sverige avgränsas till förhållandet mellan kvinnor och män. Jämlikhet är däremot ett vidare begrepp. Det avser rättvisa förhållanden mellan alla individer och grupper i samhället och utgår ifrån att alla människor har lika värde oavsett kön, etnicitet, klass, sexuell läggning m.m. Jämställdhet är en av de viktigaste jämlikhetsfrågorna.

Kvantitativ och kvalitativ jämställdhet

Den kvantitativa aspekten avser en jämn resursfördelning mellan kvinnor och män inom alla områden i samhället såsom skola, arbetsliv, aktiviteter på fritiden och maktpositioner. Jämn könsfördelning i en grupp innebär att andel kvinnor respektive män ligger mellan 40 och 60 procent.

En jämn könsfördelning är inte tillräcklig för att uppnå jämställdhet. Det krävs också att både kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och livsvillkor tas tillvara – ett kvalitativt jämställdhetsarbete.

Befolkningen efter kommun 31 dec 2012

Antal

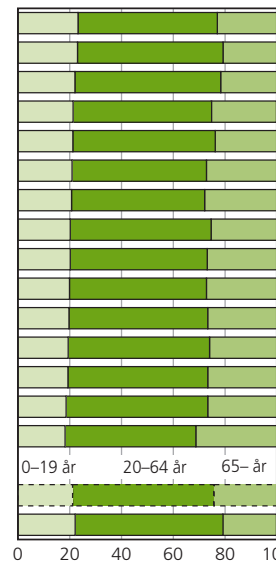
	Kvinnor	Män	Totalt
Avesta	10 637	10 830	21 467
Borlänge	24 679	24 803	49 482
Falun	28 590	27 842	56 432
Gagnef	4 897	5 115	10 012
Hedemora	7 556	7 508	15 064
Leksand	7 584	7 562	15 146
Ludvika	12 764	12 875	25 639
Malung-Sälen	4 977	5 201	10 178
Mora	10 046	10 036	20 082
Orsa	3 390	3 445	6 835
Rättvik	5 397	5 402	10 799
Smedjebacken	5 221	5 429	10 650
Säter	5 321	5 530	10 851
Vansbro	3 345	3 434	6 779
Älvdalen	3 495	3 644	7 139
Länet	137 899	138 656	276 555
Riket	4 789 988	4 765 905	9 555 893

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

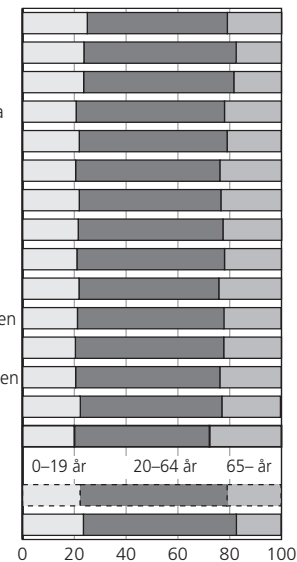
I 11 av länets 15 kommuner bor det fler män än kvinnor. I Falun är kvinnoöverskottet störst medan mansöverskottet är störst i Malung-Sälen.

Befolkningen efter ålder 31 dec 2012

Kvinnor

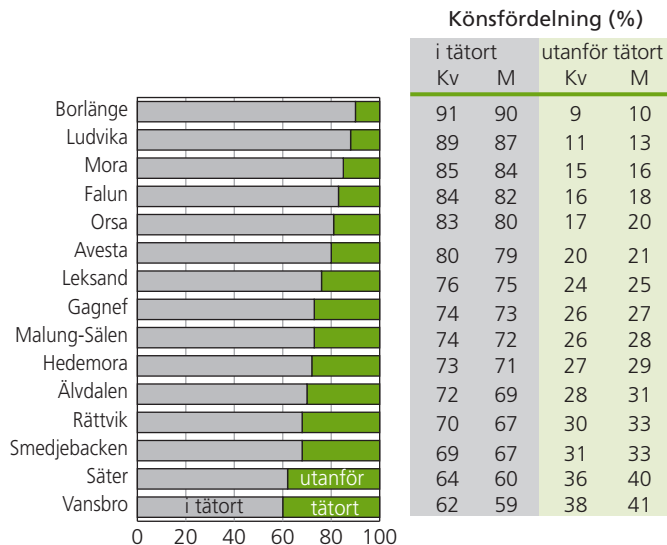
Män

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Andelen äldre är högre bland kvinnor än bland män i alla kommuner. I åldersgruppen 0-19 år är andelen män högre än andelen kvinnor i alla kommuner utom i Hedemora och Älvdalen. I åldersgruppen 20-64 år är andelen män högre i samtliga kommuner.

Befolkningen i och utanför tätorter 2012

Källa: SCB, Tätorter; arealer, befolkning

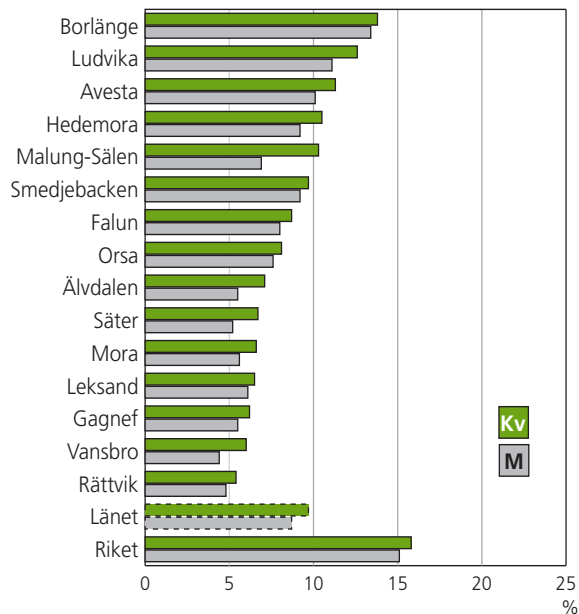
I alla kommuner bor det fler män än kvinnor utanför tätorterna. 80 procent av länets befolkning bor i tätorter. Högst andel tätortsbor har Borlänge och lägst andel har Vansbro.

Befolkningen efter nationell bakgrund 2012

	Antal Länets		Procentuell fördelning			
	Kvinnor	Män	Länets		Riket	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Inrikes födda	124 519	126 554	90	91	84	85
varav						
två inrikes födda föräldrar	113 467	114 918	82	83	73	73
en inrikes och en utrikes född förälder	7 893	8 367	6	6	7	7
två utrikes födda föräldrar	3 159	3 269	2	2	5	5
Utrikes födda	13 380	12 102	10	9	16	15
varav						
bosättningstid i Sverige						
0–4 år	3 300	3 353	2	2	3	3
5–år	9 735	8 479	7	6	12	11
uppgift saknas	345	270	0	0	0	0
Totalt	137 899	138 656	100	100	100	100
Utrikes födda	13 380	12 102	100	100	100	100
Norden	3 861	3 117	29	26	19	15
varav						
Danmark	212	277	2	2	3	3
Finland	2 823	2 259	21	19	13	9
Island	27	26	0	0	0	0
Norge	799	555	6	5	3	3
EU utom Norden	1 948	1 968	15	16	19	20
Utanför EU och Norden	7 571	7 017	57	58	62	64

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Utrikes födda 31 dec 2012

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

I alla länets kommuner finns en något högre andel utrikes födda kvinnor än män. Länet har en lägre andel utrikes födda jämfört med riket.

In- och utflyttningar 2012

Antal

	Inflyttade		Utflyttade		Flyttningsöverskott	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	446	461	411	407	35	54
Borlänge	1 198	1 235	1 088	1 239	110	-4
Falun	1 400	1 403	1 266	1 325	134	78
Gagnef	223	222	270	255	-47	-33
Hedemora	443	367	428	403	15	-36
Leksand	393	348	413	327	-20	21
Ludvika	649	652	576	638	73	14
Malung-Sälen	188	184	219	190	-31	-6
Mora	453	440	420	405	33	35
Orsa	260	209	234	212	26	-3
Rättvik	256	248	264	220	-8	28
Smedjebacken	267	315	276	285	-9	30
Säter	326	326	326	308	0	18
Vansbro	115	117	116	118	-1	-1
Älvdalen	131	139	147	132	-16	7
Länet	4 291	4 291	3 997	4 089	294	202

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Länet som helhet har ett flyttningsöverskott, både för kvinnor och män. Störst flyttningsöverskott har Falun. För genomsnittliga uppgifter: www.regiondalarna.se.

Flyttningsöverskott inom/utanför länet 2012

Antal inflyttningar – utflyttningar

	Inom länet		Till/från länet		Till/från utlandet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	1	8	-47	-28	81	74
Borlänge	42	13	-61	-134	129	117
Falun	96	95	-41	-57	79	40
Gagnef	-30	-25	-23	-30	6	22
Hedemora	-32	-42	-38	-55	85	61
Leksand	-19	-26	-42	19	41	28
Ludvika	6	-50	-28	-10	95	74
Malung-Sälen	-18	-6	-43	-23	30	23
Mora	26	39	-18	-57	25	53
Orsa	-3	10	10	-31	19	18
Rättvik	-3	-15	-2	41	-3	2
Smedjebacken	-8	24	-14	-4	13	10
Säter	-13	4	-5	2	18	12
Vansbro	-15	-11	-1	-5	15	15
Älvdalen	-30	-18	-3	11	17	14
Länet totalt	.	.	-356	-361	650	563

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Alla kommuner i länet har ett flyttningsöverskott från utlandet, utom för kvinnor i Rättvik.

Ohälsotalet 2000–2012

Antal dagar per år och försäkrad i åldern 20–64 år

	2000		2006		2012	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	61	42	61	42	40	29
Borlänge	51	34	54	34	35	24
Falun	52	34	51	33	33	22
Gagnef	53	41	57	42	32	24
Hedemora	66	50	70	52	44	36
Leksand	55	37	60	38	33	22
Ludvika	64	44	68	46	43	28
Malung-Sälen	56	38	63	39	36	27
Mora	53	38	54	40	35	27
Orsa	57	42	66	47	37	30
Rättvik	55	42	65	47	43	30
Smedjebacken	66	41	71	46	50	29
Säter	50	42	54	41	39	29
Vansbro	61	41	67	43	46	31
Älvdalen	61	47	56	43	35	29
Länet	56	39	59	40	37	26
Riket	47	33	52	35	35	24

Källa: Försäkringskassan

I alla kommuner är ohälsotalet högre bland kvinnor än bland män. Detta gäller för alla åren. År 2012 är skillnaden störst i Smedjebacken.

Antal utbetalade dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, samt sjukersättning/aktivitetsersättning (före år 2003 förtidspension/sjukbidrag) från socialförsäkringen per registrerad försäkrad. Alla dagar är omräknade till "heldagar".

Anmälda arbetsskador* 2012

Antal

	20–24 år		55–64 år		20–64 år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	4	6	18	36	50	100
Borlänge	10	21	32	48	111	164
Falun	11	11	46	26	160	93
Gagnef	0	2	3	0	13	13
Hedemora	1	3	15	12	45	33
Leksand	2	4	10	5	28	31
Ludvika	4	4	21	13	76	55
Malung-Sälen	2	7	5	5	14	18
Mora	3	7	9	12	27	54
Orsa	0	3	4	1	13	12
Rättvik	2	2	4	3	11	10
Smedjebacken	0	5	5	3	14	31
Säter	0	1	1	6	14	18
Vansbro	2	3	7	1	15	13
Älvdalen	1	1	1	2	5	7
Länet	42	80	181	173	596	652
Riket	1 437	2 181	4 393	4 612	17 558	20 584

Källa: Arbetsmiljöverket

*arbetsolyckor + arbetssjukdomar

Män drabbas oftare av arbetsskador än kvinnor. I gruppen 55–64 år i länet drabbas dock kvinnorna i något större utsträckning än männen.

Pågående sjukfall efter antal dagar dec 2012

Antal med sjukpenning eller rehabiliteringspenning

	Antal personer				Förändr. sedan 2000 i procent	
	29-dagar o mer		180-dagar o mer		180-dagar o mer	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	153	88	71	43	-71	-66
Borlänge	371	191	188	90	-62	-71
Falun	532	237	287	128	-58	-59
Gagnef	77	50	33	21	-73	-75
Hedemora	127	81	80	43	-56	-68
Leksand	130	67	74	38	-66	-65
Ludvika	229	116	130	57	-55	-70
Malung-Sälen	68	43	46	30	-56	-52
Mora	178	88	95	52	-57	-58
Orsa	58	35	34	19	-54	-60
Rättvik	106	48	64	25	-47	-62
Smedjebacken	119	66	67	26	-52	-68
Säter	114	69	72	43	-36	-58
Vansbro	54	39	29	15	-60	-74
Älvdalen	59	34	23	19	-70	-72
Länet	2 375	1 252	1 293	649	-59	-66
Riket	77 894	42 692	41 869	22 352	-54	-58

Källa: Försäkringskassan

Antalet långa sjukfall har minskat på senare år. Både sjukfall över 29 dagar samt de över 180 dagar är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män.

Avser sjuk- eller rehabiliteringspenning. Sjukskrivningstidens längd mäts från dag för sjuk-anmälan till arbetsgivare eller försäkringskassa fram till 31 dec.

Sjuk- och aktivitetsersättning *dec 2012*

Andel (%) av inskrivna

	Andel (%)						Förändring sedan 2001, 20-64 år procentenh.	
	55-59 år		60-64 år		20-64 år			
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Avesta	18	14	28	19	11	7	-3	-2
Borlänge	17	9	25	15	8	6	-3	-2
Falun	13	10	22	15	8	5	-3	-2
Gagnef	15	8	21	15	8	5	-1	-3
Hedemora	21	15	29	25	11	9	-4	-1
Leksand	13	9	22	12	8	5	-3	-3
Ludvika	22	14	28	19	11	7	-4	-3
Malung-Sälen	17	9	23	16	9	6	-3	-3
Mora	11	10	20	15	8	6	-3	-2
Orsa	17	12	26	18	9	7	-3	-1
Rättvik	15	11	21	18	10	7	-2	-1
Smedjebacken	21	11	27	13	12	7	-2	-2
Säter	13	11	22	17	8	7	-2	-1
Vansbro	18	8	27	22	10	8	-3	-1
Älvdalen	16	13	23	17	9	7	-4	-2
Länet	16	11	24	16	9	6	-3	-2
Riket	17	11	25	17	8	6	-2	-2

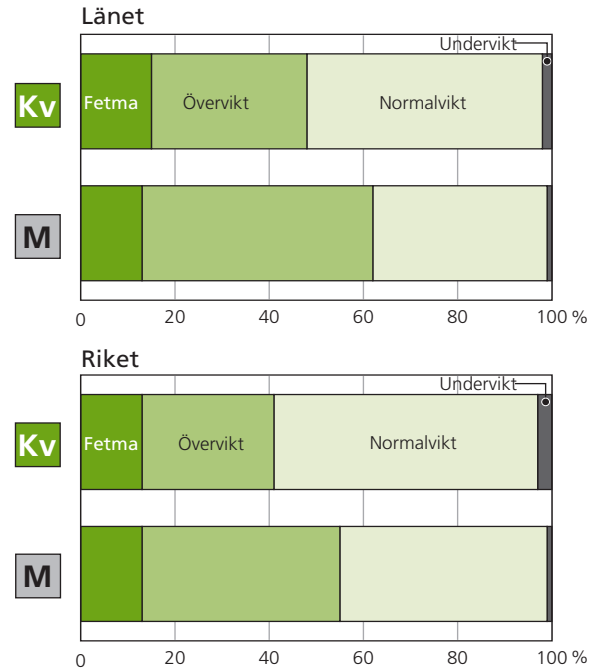
Källa: Försäkringskassan

Det är vanligare bland kvinnor än bland män att ha sjuk- och aktivitetsersättning. Högst andel bland kvinnorna finns i Smedjebacken. Bland männen finns högst andel i Hedemora.

Har sjuk- eller rehabiliteringspenning.

Befolkningen efter vikt *2008-2011*

Andel 16-84 år

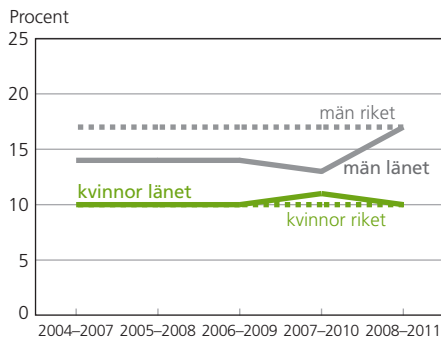
Fetma BMI 30 och över **Övervikt** BMI 25-29,9 **Normal vikt** BMI 18,5-24,9
Undervikt BMI 18,4 och under

Källa: Statens Folkhälsoinstitut

Nationella folkhälsoenkäten är en urvalsundersökning, värden presenteras som 4-årsmedelvärden.

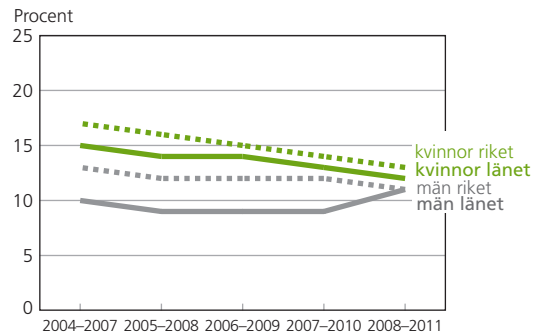
Befolkning med riskabla alkoholvanor

2004–2007 till 2008–2011. Andel 16–84 år

Befolkning som röker dagligen

2004–2007 till 2008–2011. Andel 16–84 år

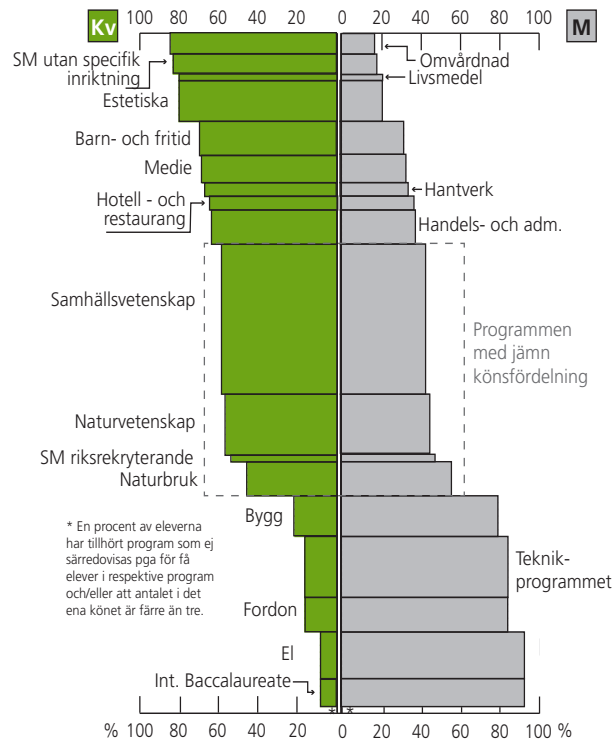

Källa: Statens Folkhälsoinstitut

Nationella folkhälsoenkäten är en urvalsundersökning, värden presenteras som 4-årsmedelvärden.

Elever med slutbetyg från gymnasiet

Länet. Läsåret 2011/2012

Källa: Skolverket

Jämfört med läsåret 2009/2010 ligger nu även Samhällsvetenskap inom ramen för jämn könsfördelning.

Befolkningens utbildningsnivå 2012

25–44 år. Procentuell fördelning

	Förgymn. utbildn.		Gymn. utbildn.		Eftergymn. utbildn.		Uppgift saknas	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Avesta	11	12	53	68	35	19	1	2
Borlänge	13	15	43	52	40	30	4	3
Falun	7	10	39	51	53	38	1	1
Gagnef	9	9	51	66	39	24	1	1
Hedemora	11	14	52	66	35	18	1	2
Leksand	6	9	48	62	45	27	1	2
Ludvika	11	11	46	60	40	27	3	2
Malung-Sälen	10	14	56	68	32	16	2	2
Mora	9	13	44	60	45	24	2	2
Orsa	11	17	53	66	34	15	2	2
Rättvik	9	12	49	64	41	23	1	2
Smedjebacken	11	14	55	69	34	16	1	1
Säter	9	11	49	64	41	24	1	1
Vansbro	13	14	55	71	32	14	0	1
Älvdalen	12	13	55	70	33	15	1	2
Länet	10	12	46	59	42	27	2	2
Riket	9	11	38	47	51	39	2	3

Källa: SCB, Utbildningsregistret

Andelen med eftergymnasial utbildning är högre bland kvinnor än bland män. Störst skillnad mellan könen är det i Mora.

Befolkningens utbildningsnivå 2012

45–64 år. Procentuell fördelning

	Förgymn. utbildn.		Gymn. utbildn.		Eftergymn. utbildn.		Uppgift saknas	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Avesta	17	21	57	61	26	18	0	0
Borlänge	16	19	54	55	30	25	1	0
Falun	11	16	46	50	43	34	0	0
Gagnef	11	22	56	53	33	24	0	0
Hedemora	16	23	55	59	29	18	0	1
Leksand	10	19	52	54	38	27	0	0
Ludvika	16	21	53	55	30	24	1	1
Malung-Sälen	14	28	57	56	28	15	1	1
Mora	12	20	54	58	33	22	0	0
Orsa	11	18	57	61	32	20	1	1
Rättvik	14	23	56	56	30	21	0	1
Smedjebacken	18	25	57	57	25	17	1	0
Säter	12	22	58	57	30	20	0	1
Vansbro	19	28	57	61	24	11	0	0
Älvdalen	15	24	61	61	24	14	0	1
Länet	14	20	53	56	32	24	0	0
Riket	14	19	47	49	38	31	1	1

Källa: SCB, Utbildningsregistret

Andelen med enbart förgymnasial utbildning är högre i den äldre gruppen. Det gäller både kvinnor och män. En större andel kvinnor har eftergymnasial utbildning jämfört med män.

Behörighet till vidare studier

Andel (%) av alla i respektive kull som avslutat läsåret 2011/12

	Till gymnasiet		Till universitet och högskola	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	83	89	92	96
Borlänge	86	83	92	85
Falun	88	90	97	85
Gagnef*	89	87
Hedemora	86	78	90	79
Leksand	94	88	92	78
Ludvika	86	86	98	95
Malung-Sälen	78	91	86	89
Mora	84	86	95	85
Orsa*	71	68
Rättvik	100	95	95	94
Smedjebacken	95	85	85	93
Säter	94	93	88	94
Vansbro	82	85	97	67
Älvdalen	93	89	95	77
Länet	87	86	94	86
Riket	89	86	90	83

Källa: Skolverket

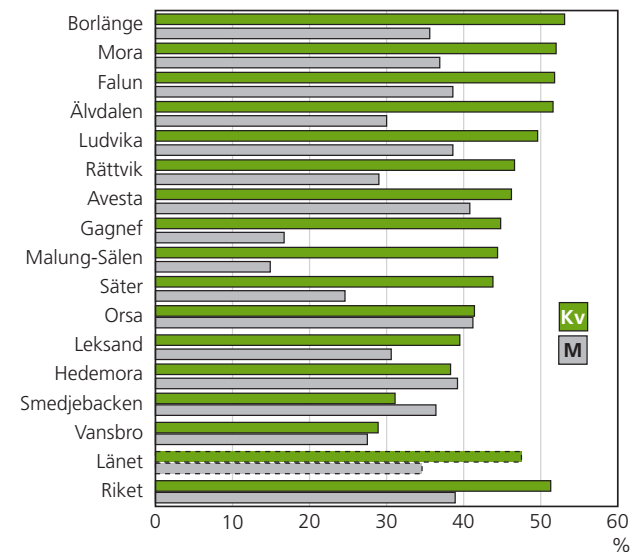
Samtliga skolor ingår.

*Inget gymnasium fanns i kommunen eller uppgift om behörighet saknas.

I länet var en högre andel kvinnor än män behöriga till vidare studier. I Avesta samt Malung-Sälen är män behöriga i större utsträckning.

Övergång gymnasieskola – högskola

Andel (%) som slutade gymnasieskolan 2008/2009 och som påbörjat högskolestudier senast 2011/2012

Källa: SCB, Högskoleregistret, Regionala paket

Jämfört med riket går en något lägre andel av kvinnorna och männen vidare till högskolestudier inom 3 år efter gymnasiet. I alla länets kommuner förutom Hedemora och Smedjebacken fortsätter kvinnorna att studera i högre utsträckning än männen.

Högskolenybörjare i åldern 18–34 år*

Läsåret 2012/2013

	Antal		Könsfördeln. (%)		Andel (promille) av alla i resp. ålder	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	86	43	67	33	47	20
Borlänge	178	156	53	47	33	26
Falun	222	184	55	45	37	30
Gagnef	27	25	52	48	34	28
Hedemora	43	40	52	48	33	28
Leksand	50	45	53	47	41	34
Ludvika	86	71	55	45	38	26
Malung-Sälen	31	16	66	34	37	17
Mora	72	53	58	42	41	28
Orsa	27	14	66	34	43	22
Rättvik	45	20	69	31	58	23
Smedjebacken	33	16	67	33	41	18
Säter	30	24	56	44	33	23
Vansbro	17	9	65	35	31	15
Älvdalen	16	9	64	36	27	13
Länet	963	725	57	43	38	26
Riket	35 830	26 239	58	42	35	24

Källa: SCB, Högskolestatistik

*Ålder 2012-12-31

Fler kvinnor än män i åldern 18–34 år börjar att studera på högskolan.

Högskolenybörjare i åldern 35–64 år*

Läsåret 2012/2013

	Antal		Könsfördeln. (%)		Andel (promille) av alla i resp. ålder	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	5	1	83	17	1	0
Borlänge	14	7	67	33	2	1
Falun	14	5	74	26	1	0
Gagnef	4	1	80	20	2	0
Hedemora	5	3	63	38	2	1
Leksand	5	3	63	38	2	1
Ludvika	7	2	78	22	1	0
Malung-Sälen	2	1	67	33	1	0
Mora	2	8	20	80	1	2
Orsa	5	2	71	29	4	1
Rättvik	5	2	71	29	2	1
Smedjebacken	2	1	67	33	1	0
Säter	4	2	67	33	2	1
Vansbro	6	1	86	14	5	1
Älvdalen	1	0	100	0	1	0
Länet	81	39	68	33	2	1
Riket	3129	1440	68	32	2	1

Källa: SCB, Högskolestatistik

*Ålder 2012-12-31

Fler kvinnor än män i åldern 35–64 år börjar att studera på högskolan i alla länets kommuner förutom i Mora.

Kvalificerad yrkesutbildning och yrkeshögskoleutbildning 2011

Antal studerande respektive examinerade under året*

Utbildningsområde	Antal studerande		Antal examinerade	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Data/IT	18	90	..	28
Ekonomi, administration och försäljning	263	30	91	14
Friskvård och kroppsvård	109	12	46	..
Hotell, restaurang och turism	170	114	38	33
Hälsa- och sjukvård samt socialt arbete	121	29	37	10
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	9	29	5	15
Miljövård och miljöskydd	9	5	6	5
Pedagogik och undervisning	21	23	10	10
Samhällsbyggnad och byggteknik	19	57	6	11
Teknik och tillverkning	67	211	14	74
Totalt	806	600	253	200
Könsfördelning (%)	57	43	56	44

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

*Gäller även ej folkbokförda i länet

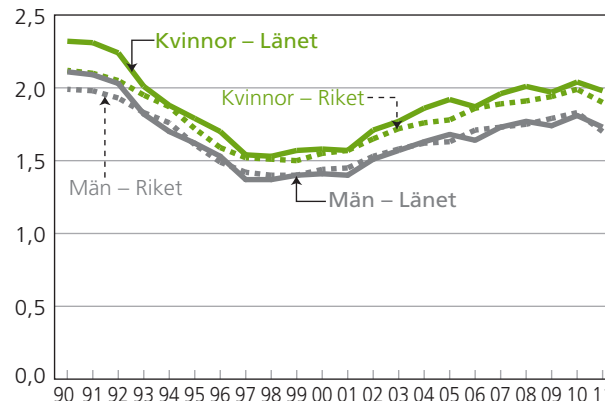
Fler kvinnor än män studerade och examinerades från kvalificerad yrkeshögskoleutbildning 2011.

Uppgifterna är sekretessgranskade, smärre avvikelser kan förekomma mellan summan av dessa tal och slutsumman.

Födda barn per kvinna respektive man

1990–2011

Antal barn per kvinna resp. man

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Under 1990-talet sjönk fruktsamheten. Lägsta värdena för båda könen inträffade i länet åren 1997 och 1998. I länet låg talen år 2011 på 1,98 barn per kvinna och 1,73 barn per man. Motsvarande för riket var 1,90 per kvinna och 1,70 per man.

Antal barn som en generation kvinnor respektive män får = summerad fruktsamhet. Det finns fler män än kvinnor i fruktsam ålder. Därför är talen lägre för män.

Användning av föräldraförsäkringen 2012

Personer som använt försäkringen

	Könsfördelning (%)		TFP	
	FP Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	52	48	57	43
Borlänge	55	45	57	43
Falun	54	46	56	44
Gagnef	53	47	56	44
Hedemora	54	46	54	46
Leksand	52	48	55	45
Ludvika	56	44	57	43
Malung-Sälen	57	43	61	39
Mora	53	47	58	42
Orsa	54	46	60	40
Rättvik	51	49	57	43
Smedjebacken	53	47	54	46
Säter	52	48	57	43
Vansbro	52	48	59	41
Älvdalen	56	44	63	37
Länet	54	46	57	43
Riket	55	45	58	42

Källa: Försäkringskassan

I samtliga kommuner är det färre män än kvinnor som använder föräldrapenningen. I Hedemora är det minst skillnad mellan könen gällande den tillfälliga föräldrapenningen.

FP = föräldrapenning vid barns födelse.

TFP = tillfällig vård av barn. Kontaktdagar samt pappornas 10 dagar ingår ej.

Användning av föräldraförsäkringen 2012

Fördelning (%) av nettodagar

	FP		TFP	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	75	25	64	36
Borlänge	78	22	65	35
Falun	73	27	61	39
Gagnef	73	27	60	40
Hedemora	75	25	60	40
Leksand	73	27	62	38
Ludvika	79	21	65	35
Malung-Sälen	77	23	64	36
Mora	75	25	63	37
Orsa	76	24	64	36
Rättvik	71	29	56	44
Smedjebacken	79	21	58	42
Säter	74	26	64	36
Vansbro	80	20	73	27
Älvdalen	81	19	68	32
Länet	75	25	63	37
Riket	76	24	64	36

Källa: Försäkringskassan

Männen tog ut betydligt färre dagar än vad kvinnorna gjorde.

Nettodagar, ex. 2 halva dagar = 1 heldag. I övrigt se föregående sida.

Kommunernas omsorg för barn* 2012

Andel i respektive ålder

	Förskola		Pedagogisk omsorg	
	1–5 år	Fritidshem 6–12 år	1–5 år	6–12 år
Avesta	75	53	14	1
Borlänge	80	52	8	..
Falun	81	55	6	0
Gagnef	78	46	7	0
Hedemora	90	52	3	0
Leksand	84	48	2	..
Ludvika	83	51	2	0
Malung-Sälen	85	47	..	0
Mora	84	52	5	1
Orsa	79	45	6	0
Rättvik	83	48	7	0
Smedjebacken	80	47	3	0
Säter	75	52	13	0
Vansbro	66	34	16	0
Älvdalen	77	39	8	..
Länet	81	51	6	0
Riket	84	56	3	0

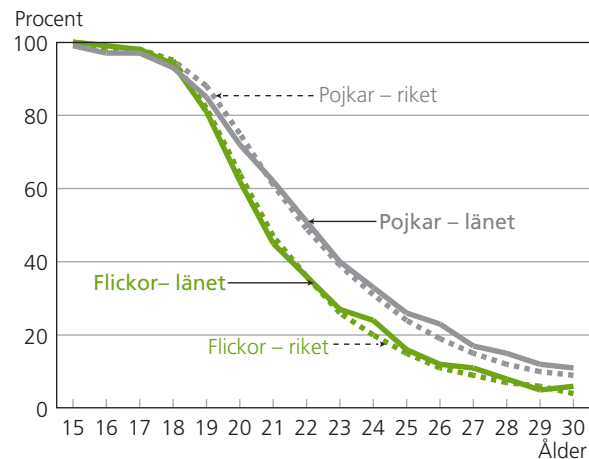
Källa: Skolverket

*Könsredovisning är ej tillgänglig.

I Hedemora har 90 procent av 1–5-åringarna en förskoleplats jämfört med 66 procent av barnen i Vansbro. Där har 16 procent av barnen istället annan pedagogisk omsorg.

Förskolor som har enskild huvudman ingår om kommunen utövar tillsyn över verksamheten. Pedagogisk omsorg är ett samlingsbegrepp där familjedaghem är en av flera tänkbara varianter.

Ungdomar som bor kvar hos föräldrar 2012

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Från 19 års ålder flyttar flickor hemifrån i större utsträckning än pojkar. År 2012 bodde 45 procent av de 21-åriga flickorna i länet kvar hemma. För pojkarna var motsvarande andel 62 procent. Skillnaden är störst mellan könen i åldrarna 20–26 år.

Familjehushåll efter hushållstyp 2002–2011

Procentuell fördelning samt antal

	Länet	Riket
Sammanboende utan barn	33	27
Sammanboende med barn	18	19
Ensamstående kvinna utan barn	22	25
Ensamstående man utan barn	24	24
Ensamstående kvinna med barn	3	4
Ensamstående man med barn	1	2
Summa, %	100	100
Antal, 1 000-tal	78	4 958

Familjehushåll efter hushållstyp och antal barn 2002–2011

Procentuell fördelning

	Länet			Riket		
	Sammanboende	Ensamstående kvinna	Ensamstående man	Sammanboende	Ensamstående kvinna	Ensamstående man
Inga barn	64	90	96	59	87	94
1 barn	13	5	3	15	7	3
2 barn	16	4	2	19	5	2
3 barn-	6	1	.	8	1	1
Summa %	100	100	100	100	100	100

Källa: SCB, Undersökningen om levnadsförhållanden (ULF)

Familjehushåll: ett hushåll där en eller flera personer bor tillsammans, ingår i samma familj och åtminstone en person är minst 16 år. I gruppen sammanboende ingår personer av samma kön om de angivit sig som sammanboende. Åren 2006-2008 genomgick undersökningen förändringar som på olika sätt påverkat resultaten och möjligheten att göra jämförelser över tid. För mer information se www.scb.se/LE0101.

Befolkningen i ordinärt boende med beviljad hemtjänst 1 april 2012

Antal 80– år

	80–89 år		90– år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	136	82	66	28
Borlänge	367	178	156	49
Falun	439	236	184	66
Gagnef	59	26	27	13
Hedemora	146	57	48	15
Leksand	94	47	52	21
Ludvika	214	136	101	33
Malung-Sälen	80	41	25	11
Mora	146	55	72	19
Orsa	41	32	17	14
Rättvik	145	67	50	17
Smedjebacken	103	36	27	18
Säter	77	38	29	11
Vansbro	72	33	23	12
Älvdalen	49	31	23	10
Länet*	2 167	1 093	900	337
Riket	57 723	25 855	24 511	8 776

Källa: Socialstyrelsen

*Personer kan få insatser i flera kommuner men de räknas bara med en gång i länsuppgiften.

Fler kvinnor än män, 80 år och äldre, beviljas hemtjänst.

Förvärvsarbetande 2011

Andel (%) i respektive åldersgrupp

	20–34 år		35–54 år		55–64 år		20–64 år	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Avesta	68	75	84	87	70	76	76	81
Borlänge	62	65	81	85	71	76	72	76
Falun	68	70	86	89	78	79	78	80
Gagnef	73	80	87	92	76	78	80	85
Hedemora	68	76	85	88	67	72	75	80
Leksand	66	75	85	90	73	76	77	82
Ludvika	63	76	81	86	70	77	73	81
Malung-Sälen	72	74	85	85	75	76	79	80
Mora	70	74	85	88	76	78	79	81
Orsa	52	63	84	83	70	74	71	75
Rättvik	68	76	83	88	69	74	75	81
Smedjebacken	68	76	82	88	71	77	75	82
Säter	71	77	88	89	78	79	81	83
Vansbro	72	80	85	84	70	74	78	80
Älvdalen	72	73	84	83	74	75	78	78
Länet	66	72	84	87	73	77	76	80
Riket	66	71	83	86	71	75	75	79

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Andelen förvärvsarbetande är lägre bland kvinnor än bland män i nästan alla åldersgrupper. I Malung-Sälen och i Orsa är andelen lika för kvinnor och män i åldersgruppen 35–54 år. I Säter är andelen lika i åldersgruppen 55–64 år.

Utrikes födda förvärvsarbetande 2011

Andel (%) i respektive födelsegrupp. Avser 20–64 år

	Norden		EU 27 utom Norden		Utanför EU 27 och Norden	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	63	69	70	65	41	50
Borlänge	72	72	51	64	32	42
Falun	74	75	67	71	45	51
Gagnef	76	80	74	70	55	65
Hedemora	68	68	63	71	44	59
Leksand	70	66	55	57	49	61
Ludvika	70	70	60	76	44	54
Malung-Sälen	68	59	63	58	46	50
Mora	68	70	64	68	46	60
Orsa	74	68	62	73	31	37
Rättvik	68	68	50	75	44	65
Smedjebacken	64	76	69	68	29	43
Säter	77	76	79	72	45	40
Vansbro	83	79	64	72	47	70
Älvdalen	78	57	65	57	42	59
Länet	70	71	62	68	40	49
Riket	67	63	59	64	49	58

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Högst andel förvärvsarbetande har gruppen utrikes födda i Norden. I denna grupp förvärvsarbetar fler kvinnor än män i alla kommuner förutom i Avesta, Falun, Gagnef, Mora och Smedjebacken.

Utrikes födda förvärvsarbetande 2011

Andel (%) i respektive åldersgrupp

	20-34		35-54		55-64		20-64	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Avesta	35	49	59	62	54	63	51	58
Borlänge	24	39	49	58	59	59	39	49
Falun	38	44	63	67	61	72	53	58
Gagnef	52	68	73	80	66	63	64	73
Hedemora	45	62	65	70	49	59	56	65
Leksand	45	49	57	76	65	45	55	61
Ludvika	34	50	61	66	59	70	52	61
Malung-Sälen	46	46	61	63	57	44	56	54
Mora	43	56	63	74	55	57	55	64
Orsa	28	35	58	60	50	65	47	52
Rättvik	38	65	57	76	56	58	51	70
Smedjebacken	37	43	54	68	53	65	50	61
Säter	35	46	72	60	72	61	60	55
Vansbro	43	71	71	73	57	73	59	73
Älvdalen	66	55	56	62	56	52	58	58
Länet	34	45	59	65	58	63	50	57
Riket	43	53	63	67	52	55	54	60

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

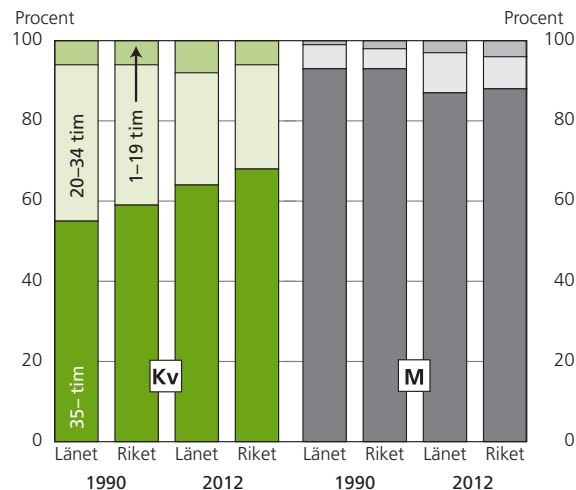
De utrikes födda männen förvärvsarbetar i högre utsträckning än kvinnorna. I Borlänge, Gagnef, Leksand, Malung-Sälen, Säter och Älvdalen skiljer det sig dock för vissa åldersgrupper.

Sysselsatta efter vanligen arbetad tid

1990

och 2012

16-64 år

Källa: SCB, Arbetskraftundersökningarna (AKU)

År 1990 arbetade 55 procent av kvinnorna i länet heltid. År 2012 hade andelen ökat till 64 procent. Bland män i länet har andelarna under samma år minskat från 92 procent till 87 procent.

De 20 vanligaste yrkena för kvinnor i länet

2011

Kv	Antal	Andel (%) av alla yrken*
Vård- och omsorgspersonal	15 311	27
Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	3 728	7
Sjuksköterskor	2 090	4
Förskollärare och fritidspedagoger	1 987	4
Grundskollärare	1 960	3
Städare m.fl.	1 837	3
Övrig kontorspersonal	1 766	3
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	1 317	2
Köks- och restaurangbiträden	1 288	2
Bokförings- och redovisningsassistenter	1 222	2
Redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.	1 188	2
Drift- och verksamhetschefer	1 102	2
Storhushålls- och restaurangpersonal	1 094	2
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	1 030	2
Kundinformatörer	979	2
Sjukgymnaster, tandhygienister m.fl.	962	2
Gymnasielärare m.fl.	954	2
Administratörer i offentlig förvaltning	786	1
Psykologer, socialsekreterare m.fl.	779	1
Barnmorskor; sjuksköterskor med särskild kompetens	766	1
Totalt 20 yrken	42 146	74
Totalt alla yrken**	56 610	100

Källa: SCB, Yrkesregistret

* av alla yrkesverksamma anställda 16-64 år med bostad i länet

** Här ingår 1 468 kvinnor vars yrke klassas som okänt.

De 20 vanligaste yrkena för män i länet

2011

M	Antal	Andel (%) av alla yrken*
Byggnads- och anläggningsarbetare	3 904	6
Byggnadshantverkare	3 083	5
Ingenjörer och tekniker	2 894	5
Fordonsförare	2 803	5
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	2 444	4
Vård- och omsorgspersonal	2 391	4
Processoperatörer vid stål- o metallverk	2 109	3
Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	2 064	3
Maskin- och motorreparatörer	1 899	3
Maskinförare	1 843	3
Lager- och transportassistenter	1 520	2
Processoperatörer, trä- och pappersindustri	1 484	2
Chefer för mindre företag och enheter	1 406	2
Montörer	1 341	2
Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	1 318	2
Maskinoperatörer, metall- och mineralbehandling	1 277	2
Drift- och verksamhetschefer	1 243	2
Elmontörer, tele- och elektronikreparatörer m.fl.	1 229	2
Dataspecialister	1 141	2
Gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.	1 067	2
Totalt 20 yrken	38 460	63
Totalt alla yrken**	60 949	100

Källa: SCB, Yrkesregistret

* av alla yrkesverksamma anställda 16-64 år med bostad i länet

** Här ingår 2 620 män vars yrke klassas som okänt.

De fem vanligaste yrkena i länet för kvinnor 2011

Andel (%) av alla yrkesverksamma anställda 16–64 år. Avser natt-befolkning*

	Vård- o omsorgs-personal	Försäljare, detaljh. demon-stratörer	Sjukskö-terskor	Förskol-lärare fritids-peda-goger	Grundskol-lärare
Avesta	27	8	3	3	3
Borlänge	27	8	3	3	3
Falun	23	5	5	4	
Gagnef	29	7	3	4	4
Hedemora	32	6	3	4	4
Leksand	23	7	3	4	4
Ludvika	27	6	3	4	4
Malung-Sälen	28	8	3	4	4
Mora	27	7	5	3	3
Orsa	31	8	5	4	3
Rättvik	31	7	3	4	3
Smedjebacken	33	7	4	4	3
Säter	33	5	4	3	4
Vansbro	37	6	3	3	5
Älvdalen	33	8	3	4	4
Länet	27	7	4	4	3
Riket	21	6	3	4	3

Källa: SCB, Yrkesregistret *bor i kommunen men kan arbeta i en annan kommun

Vårdyrken dominerar kraftigt bland anställda kvinnor. I Vansbro är 37 procent av kvinnorna inom gruppen vård- och omsorgspersonal.

De fem vanligaste yrkena i länet för män 2011

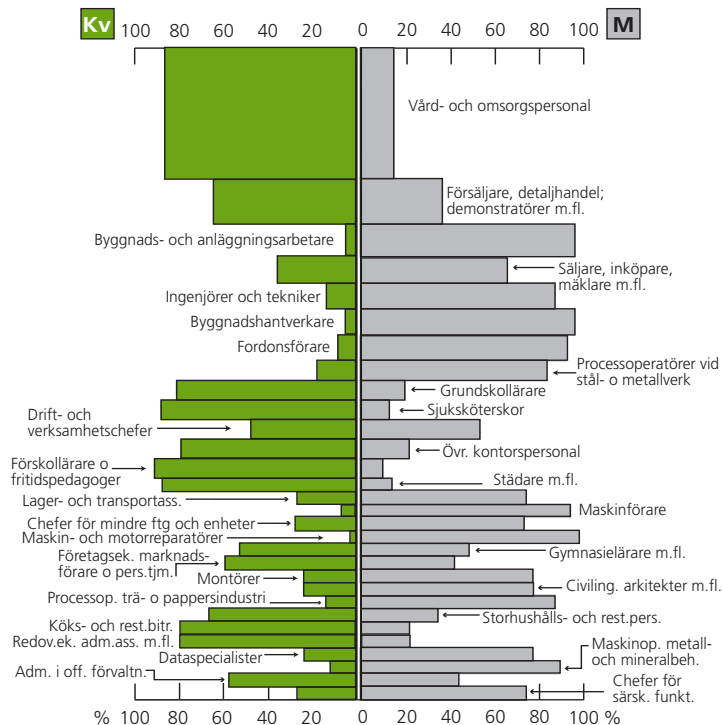
Andel (%) av alla yrkesverksamma anställda 16–64 år. Avser natt-befolkning*

	Byggnads-o anlägg-nings-arbetare	Byggnads-hantver-kare	Ingenjörer och tekniker	Fordons-förare	Säljare, inköpare mäklare m.fl.
Avesta	6	5	7	3	4
Borlänge	6	4	5	5	4
Falun	6	5	4	4	5
Gagnef	8	6	5	5	5
Hedemora	7	5	4	5	3
Leksand	6	6	3	4	5
Ludvika	4	4	8	4	4
Malung-Sälen	9	8	2	6	3
Mora	7	5	4	4	4
Orsa	9	7	3	6	3
Rättvik	13	7	3	6	3
Smedjebacken	6	4	6	4	3
Säter	6	5	5	7	4
Vansbro	11	5	3	4	3
Älvdalen	9	7	3	7	1
Länet	6	5	5	5	4
Riket	5	4	5	4	5

Källa: SCB, Yrkesregistret *bor i kommunen men kan arbeta i en annan kommun

Bland män dominerar ingen yrkesgrupp på samma sätt som vård- o omsorgspersonal gör bland kvinnor.

De 30 vanligaste yrkena i länet 2011

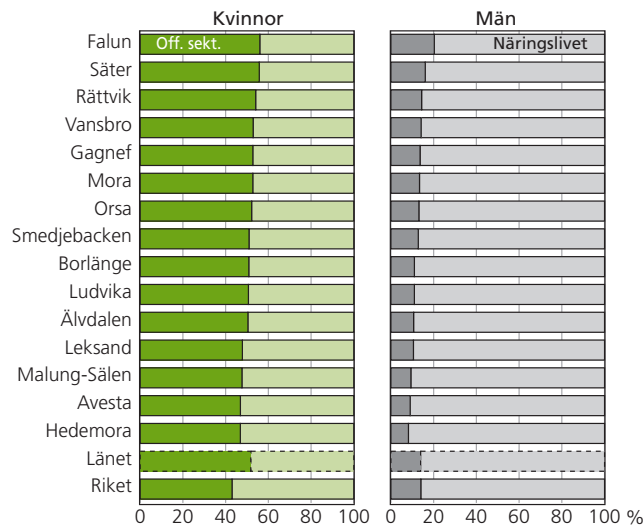

Källa: SCB, Yrkesregistret

Avser yrkesverksamma anställda 16-64 år med bostad i länet.

Förvärvsarbete efter sektor 2011

16-år. Avser nattbefolkning*

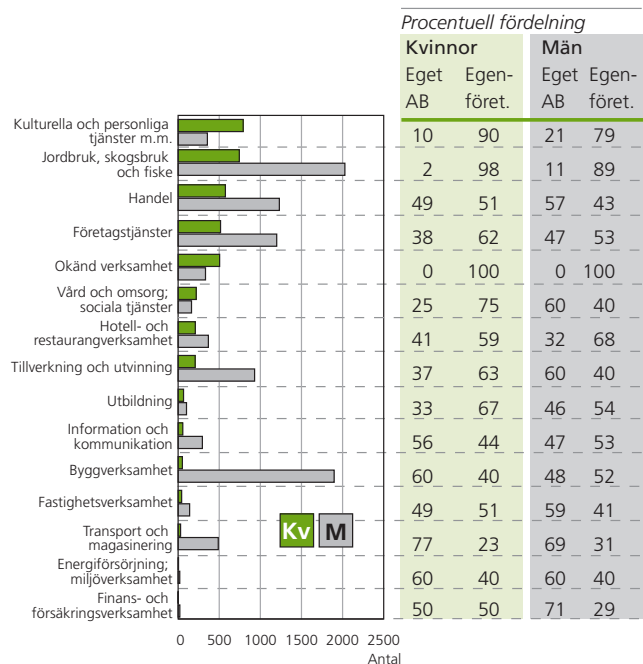
Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

*bor i kommunen men kan arbeta i en annan kommun

Cirka 52 procent av kvinnorna i länet arbetar i offentlig sektor. I riket är denna andel lägre.

Egna företagare i länet efter näringsgren 2011

Antal i åldern 16– år. Avser dagbefolkning*

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) *arbetar i kommunen men kan bo i en annan kommun

Egna företagare 2011

Antal i åldern 16– år. Avser dagbefolkning*

	Kvinnor		Män	
	Företagare i eget AB	Egen företagare	Företagare i eget AB	Egen företagare
Avesta	52	244	261	426
Borlänge	170	377	665	654
Falun	177	548	751	1 028
Gagnef	29	154	131	261
Hedemora	50	191	226	412
Leksand	69	223	269	368
Ludvika	81	220	297	375
Malung-Sälen	51	159	219	362
Mora	81	249	296	411
Orsa	28	86	82	171
Rättvik	47	156	187	300
Smedjebacken	21	125	138	202
Säter	27	161	137	297
Vansbro	19	102	118	212
Älvdalen	22	103	116	199
Länet	924	3 098	3 893	5 678
Riket	33 444	108 599	125 538	200 899

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

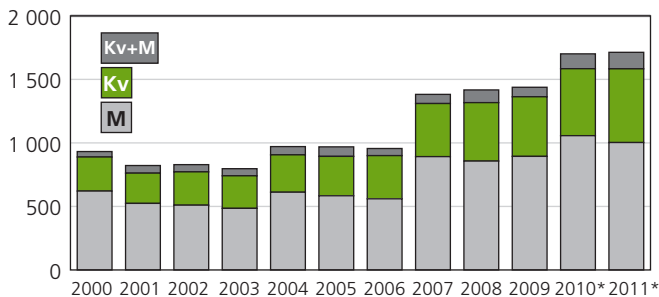
*arbetar i kommunen men kan bo i en annan kommun

Bland de kvinnor som är företagare i länet har 23 procent ett eget aktiebolag. I riket ligger denna nivå på 24 procent. För män är motsvarande andelar 41 respektive 38 procent.

Nystartade företag efter form av ledning

2000–2011

Antal i länet

Källa: Tillväxtanalys

* Enligt nytt aktivitetskriterium

Nyföretagare 2011

	Länet			Riket		
	Kv	M	Gem	Kv	M	Gem
Antal	580	1 003	130	23 017	44 141	6 552
Procentuell fördelning	34	59	8	31	60	9

Källa: Tillväxtanalys

Före 2007 ingick ej branschgrupperna jord-, skogsbruk och fiske samt fastighetstjänster.

Pendling till arbetet 2011

Antal 16- år som pendlar över kommun-/länsgränsen

	Inpendlare		Utpendlare		Bor och arbetar i kommunen/länet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	750	1 245	839	987	3 799	4 426
Borlänge	3 320	5 742	2 366	2 525	8 165	9 336
Falun	3 406	2 941	2 201	4 030	11 056	9 991
Gagnef	300	376	1 000	1 499	1 289	1 105
Hedemora	675	1 011	815	1 103	2 433	2 728
Leksand	676	1 026	884	1 210	2 495	2 534
Ludvika	1 002	1 585	698	1 131	4 504	5 263
Malung-Sälen	399	627	231	367	2 055	2 295
Mora	1 031	1 223	639	969	3 927	4 059
Orsa	220	308	596	687	826	860
Rättvik	368	385	674	947	1 586	1 648
Smedjebacken	265	504	1 049	1 215	1 218	1 473
Säter	522	566	1 218	1 637	1 313	1 218
Vansbro	129	220	198	357	1 228	1 313
Älvdalen	205	232	272	434	1 257	1 331
Länet	2 364	4 247	2 776	5 354	58 055	63 324

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Män pendlar mer än kvinnor. Störst inpendling har Falun och Borlänge. Falun är den enda kommunen i länet där antalet inpendlande kvinnor är högre än antalet inpendlande män.

Tidseriebrott, fr.o.m. årgång 2011 har det gjorts förändringar i bearbetningarna för att klassificera förvärvsarbetande i RAMS. Förändringarna påverkar endast personer som är 65 år och äldre och innebär att antalet förvärvsarbetande i denna åldersgrupp ökar. Mer information om förändringarna finns på www.scb.se/rams.

Deltidsarbetslösa och timanställda 2012

Antal i åldern 20–64 år. Genomsnitt per månad

	Deltidsarbetslösa		Timanställda	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	31	9	31	8
Borlänge	52	22	65	20
Falun	102	35	51	8
Gagnef	25	6	38	24
Hedemora	33	13	42	24
Leksand	24	9	25	15
Ludvika	20	9	47	16
Malung-Sälen	23	7	49	17
Mora	69	13	85	33
Orsa	20	10	205	128
Rättvik	18	7	164	127
Smedjebacken	16	3	38	20
Säter	9	3	63	24
Vansbro	10	6	74	17
Älvdalen	22	6	81	44
Länet	474	157	1 057	525
Riket	20 263	7 527	29 854	16 405

Källa: Arbetsförmedlingen

Fler kvinnor än män är deltidsarbetslösa liksom timanställda.

Arbetsökande 2012

Andel (%) i åldern 20–64 år. Årsmedeltal

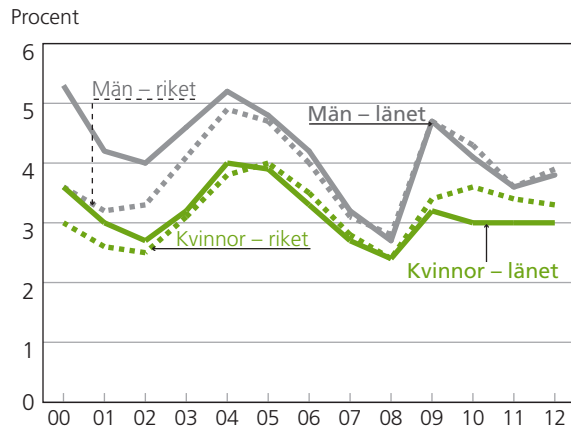
	Öppet arbetslösa		Program med aktivitetsstöd	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	3,3	3,3	3,6	2,9
Borlänge	3,2	4,5	2,9	3,3
Falun	3,2	4,1	2,4	2,5
Gagnef	2,6	3,0	2,1	1,9
Hedemora	3,5	3,4	3,4	2,5
Leksand	2,2	3,1	2,4	2,1
Ludvika	2,9	3,6	2,8	2,8
Malung-Sälen	2,7	3,3	2,7	2,1
Mora	2,8	4,1	3,6	3,3
Orsa	3,5	5,1	3,5	4,3
Rättvik	2,7	3,8	2,7	2,5
Smedjebacken	2,5	2,4	2,6	1,8
Säter	2,5	2,3	1,6	1,5
Vansbro	2,6	3,7	2,6	2,3
Älvdalen	4,7	5,2	3,3	2,4
Länet	3,0	3,8	2,8	2,7
Riket	3,3	3,9	3,0	3,1

Källa: Arbetsförmedlingen

För länet i stort är andelen öppet arbetslösa något högre bland män än bland kvinnor. Både andelen öppet arbetslösa och andelen i program med aktivitetsstöd är lägre i länet än i riket.

Öppet arbetslösa 2000–2012

20–64 år

Källa: Arbetsförmedlingen

Den öppna arbetslösheten är högre bland män än bland kvinnor. För kvinnor och män har variationerna i länet under perioden i stort sett följt samma utveckling som i riket. Efter år 2009 ser det något annorlunda ut.

Sammanräknad förvärvsinkomst

31 december 2011

20–64 år. Antal kronor i 1 000-tal

	Medelinkomst		Medianinkomst	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	229	304	241	317
Borlänge	220	283	234	300
Falun	239	305	244	300
Gagnef	223	298	225	305
Hedemora	219	286	231	298
Leksand	226	303	232	304
Ludvika	223	303	236	306
Malung-Sälen	220	259	229	273
Mora	231	282	240	286
Orsa	200	248	213	262
Rättvik	213	271	215	282
Smedjebacken	222	313	231	317
Säter	231	293	242	300
Vansbro	208	255	210	267
Älvdalen	211	255	219	270
Länet	225	291	234	297
Riket	237	311	238	300

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

Män har en betydligt högre inkomst än kvinnor. Störst skillnad i både medelinkomst och medianinkomst är det i Smedjebacken. Minst är skillnaden i Malung-Sälen.

Sammanräknad inkomst består av inkomst av tjänst och av näringsverksamhet. Medelinkomst är inkomstsumman dividerad med antal inkomsttagare. Medianinkomsten är det mittersta värdet när alla inkomsttagares inkomster sorteras i storleksordning. Personer med förvärvsinkomst=0 kronor ingår.

Höga respektive låga inkomster 2011

Andel (%) i åldern 20–64 år med sammanräknad förvärvsinkomst

	Höga inkomster		Låga inkomster	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	7	26	18	13
Borlänge	8	24	23	20
Falun	11	26	19	16
Gagnef	7	23	17	13
Hedemora	6	21	19	15
Leksand	8	24	19	13
Ludvika	7	23	20	14
Malung-Sälen	6	15	17	17
Mora	7	17	17	14
Orsa	5	14	24	22
Rättvik	6	16	19	15
Smedjebacken	6	25	17	12
Säter	7	21	16	14
Vansbro	4	12	17	16
Älvdalen	4	14	17	18
Länet	7	22	19	16
Riket	12	28	21	19

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

En betydligt högre andel män jämfört med kvinnor har höga inkomster. Det är vanligare bland kvinnor än bland män att ha låga inkomster. Skillnaden mellan könen är dock inte lika stor i denna grupp som den är för de som har höga inkomster.

Höga inkomster: 20 procent av befolkningen som har en inkomst på minst 383 229 kr.

Låga inkomster: 20 procent av befolkningen som har en inkomst på högst 108 156 kr.

Disponibel medelinkomst för familjer 2011

Antal kronor i 1000-tal

	Giftn/sambo		Ensamstående kvinnor		Ensamstående män	
	utan barn	med barn*	utan barn	med barn*	utan barn	med barn*
Avesta	386	525	163	265	212	324
Borlänge	404	520	164	261	196	319
Falun	440	566	176	285	206	358
Gagnef	392	548	168	272	211	311
Hedemora	397	517	161	265	204	324
Leksand	424	554	172	293	210	352
Ludvika	397	522	161	252	205	330
Malung-Sälen	361	523	163	301	195	349
Mora	391	521	169	287	199	304
Orsa	362	482	147	249	180	285
Rättvik	381	517	163	275	203	317
Smedjebacken	395	513	160	257	213	337
Säter	391	539	170	274	201	331
Vansbro	353	483	159	261	180	347
Älvdalen	340	494	154	269	185	308
Länet	400	532	166	271	202	330
Riket	445	589	182	292	214	368

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

*barn under 18 år

Den disponibla inkomsten är lägre i länet än i riket som helhet. Det gäller alla familjetyper.

Inkl. 0-inkomsttagare.

Disponibel inkomst är vad som återstår (för konsumtion och sparande) sedan man från bruttoinkomsten dragit ifrån slutlig skatt och lagt till skattefria bidrag som t.ex. barnbidrag och bostadsbidrag. Bland de ensamstående kan sambo utan gemensamma barn ingå. Minst en person har fyllt 18 år.

Pensionssparande 2011

20–64 år. Medelvärde i Tkr

	Andel (%) inkomsttagare med pensionssparande		Medelvärde, tkr	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Avesta	47	42	4,9	5,3
Borlänge	42	35	4,9	5,3
Falun	49	40	5,1	5,4
Gagnef	45	39	4,9	5,5
Hedemora	44	37	4,6	4,8
Leksand	52	44	5,1	5,5
Ludvika	40	34	4,7	5,0
Malung-Sälen	45	36	5,2	5,6
Mora	42	36	4,9	5,2
Orsa	41	32	4,4	4,7
Rättvik	46	38	5,2	5,5
Smedjebacken	46	37	4,5	4,8
Säter	47	39	4,9	5,3
Vansbro	41	32	4,7	5,3
Älvdalen	46	40	4,5	5,0
Länet	45	38	4,9	5,3
Riket	41	34	5,4	5,9

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

En högre andel kvinnor än män har ett privat pensionsparande. Männens sparade ett något högre belopp än kvinnorna.

Medelvärdet är beräknat för dem som har pensionssparande. Personer som saknar sammanräknad förvärvsinkomst ingår ej.

Hushåll med ekonomiskt bistånd 2011

Antal

	Giftna par/ samboende		Ensamstående			
	utan barn	med barn	kvinnor utan barn	kvinnor med barn	män utan barn	män med barn
Avesta	35	74	157	87	225	5
Borlänge	90	306	523	363	862	92
Falun	89	152	576	283	822	33
Gagnef	10	13	42	30	76	7
Hedemora	17	26	63	55	128	9
Leksand	22	27	80	48	125	7
Ludvika	37	97	251	147	497	24
Malung-Sälen	12	24	53	41	88	9
Mora	7	23	103	61	122	9
Orsa *	13	19	63	33	91	6
Rättvik	15	25	99	41	118	6
Smedjebacken	10	31	62	51	105	13
Säter	6	11	58	20	61	4
Vansbro	17	7	32	..
Älvdalen **	4	7	35	31	38	7
Länet	363	829	2 133	1 286	3 348	232
Riket	12 056	26 423	58 943	37 472	92 714	6 997

Källa: Socialstyrelsen

Hushåll kan förekomma i flera kommuner men de räknas bara med en gång i länsuppgifterna.

*För Orsa saknas uppgifter om ekonomiskt bistånd i januari-mars. (Inga skattningar har gjorts.)

**För Älvdalen saknas uppgifter om introduktionsersättning november-december. (Inga skattningar har gjorts.)

Bland dem som erhåller ekonomiskt bistånd i länet är ensamstående män utan barn den vanligaste kategorin. Den näst största är samma kategori kvinnor.

Anmälda misshandelsbrott mot kvinnor 2012

Antal per 100 000 av medelfolkmängden 18- år

Kv	Förövaren bekant*		obekant*	
	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus
Avesta	37	214	37	23
Borlänge	67	198	51	34
Falun	21	151	12	21
Gagnef	20	169	0	0
Hedemora	73	258	40	13
Leksand	33	46	26	7
Ludvika	51	172	43	23
Malung-Sälen	59	391	49	59
Mora	35	119	5	15
Orsa	44	219	44	29
Rättvik	46	65	28	37
Smedjebacken	28	235	9	28
Säter	37	147	28	18
Vansbro	0	88	29	0
Älvdalen	28	112	56	42
Länet	43	176	31	25
Riket	40	183	39	36

Källa: BRÅ

* Könsredovisning ej tillgänglig

Kvinnor löper störst risk att drabbas av brott inomhus av en bekant förövare. Detta gäller länet liksom riket. Skillnaderna mellan kommunerna är stora.

Anmälda misshandelsbrott mot män 2012

Antal per 100 000 av medelfolkmängden 18- år

M	Förövaren bekant*		obekant*	
	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus
Avesta	42	75	98	70
Borlänge	105	99	263	99
Falun	48	59	178	76
Gagnef	50	80	40	10
Hedemora	73	53	106	60
Leksand	53	39	132	33
Ludvika	74	125	141	74
Malung-Sälen	49	49	215	323
Mora	45	35	90	65
Orsa	73	29	190	15
Rättvik	18	18	249	120
Smedjebacken	131	47	47	28
Säter	64	0	175	46
Vansbro	59	59	118	0
Älvdalen	56	126	112	70
Länet	69	69	166	84
Riket	61	91	186	86

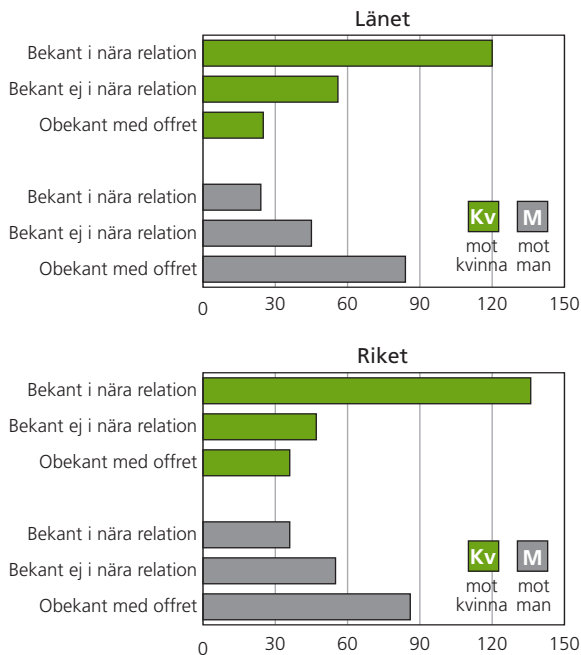
Källa: BRÅ

* Könsredovisning ej tillgänglig

Män löper störst risk att drabbas av misshandel utomhus av en obekant förövare. Detta gäller för länet som för riket. Skillnaderna mellan kommunerna är stora.

Anmälda misshandelsbrott, inomhus 2012

Antal per 100 000 av medelfolkmängden 18-år

Källa: BRÅ

*könsredovisning ej tillgänglig

Det är vanligast att kvinnor blir misshandlade inomhus av en bekant i nära relation.

Anmälda sexualbrott efter brottstyp 2000-2012

	Antal			Antal per 100 000 inv	
	Länet 2000	Länet 2006	Länet 2012	Länet 2012	Riket 2012
Våldtäkt inkl. grov (ingår även i våldsbrott)	38	137	234	85	66
Sexuellt tvång, utnyttjande m.m.	46	46	10	4	4
Sexuellt ofredande (ej blottning)	88	192	181	65	68
Utnyttjande av barn för sexuell posering inkl grov	..	0	10	4	8
Blottning	26	24	23	8	12
Koppleri inkl. grovt	0	0	2	1	1
Köp av sexuell handling av barn under 18 år	0	2	1	0	1
Barnpornografibrott inkl. grovt	6	14	14	5	5
Sexköpsbrott	0	1	4	1	6
Människohandel för sexuella ändamål (trafficking)	..	0	0	0	0
Sexuellt utnyttjande av barn under 18 år	6	2	5
Sexuellt övergrepp mot barn under 18 år	13	5	5
Kontakt med barn under 15 år i sexuell syfte	6	2	2
Totalt	204	416	504	182	183

Källa: BRÅ

Könsredovisning är ej tillgänglig. Med sexualbrott avses här brott mot BrB 6 kap samt barnpornografibrott, sexköpsbrott och människohandel för sexuella ändamål (trafficking). Sexualbrott är generellt sett brott med ett stort mörkertal. Brott som begås i det privata och där offret och förövaren är bekanta anmäls i mindre utsträckning. Mörkertalet är också större om offret är barn eller en ung person och speciellt om brotten begås inom familjen.

Misstänkta efter brottstyp 2012

Antal och könsfördelning för ett urval av brott

	Län		Riket	
	Antal	Könsförd.(%) Kv M	Antal	Könsförd.(%) Kv M
Brott mot brottsbalken, därav	1 839	21 78	73 363	23 77
Fullbordat mord och dråp samt misshandel med dödlig utgång	2	0 100	122	17 83
Misshandel, grov misshandel	508	17 83	15 752	16 84
därav mot barn 0–6 år	27	37 63	665	37 63
mot barn 7–14 år	52	17 83	1 661	30 70
mot kvinna 18– år	183	19 81	5 665	15 85
mot man 18– år	233	12 88	7 372	12 88
Sexualbrott, därav	101	2 98	2 578	2 98
våldtäkt, grov våldtäkt	46	2 98	1 010	1 99
Biltillgrepp	44	5 95	1 277	8 92
Inbrottsstöld, därav	100	10 90	3 641	7 93
i bostad (lägenhet/villa)	30	13 87	1 076	8 92
Övrig stöld och snatteri	506	33 67	25 763	32 68
ur/från motordrivet fordon	37	8 92	1 116	7 93
i butik och varuhus	388	38 62	21 144	35 65
Rån inkl. grovt rån, därav	20	5 95	1 600	5 95
butiksrån	11	0 100	280	5 95
personrån	4	25 75	1 052	5 95
Bedrägeri o annan oredlighet	167	16 84	7 653	19 81
Skadegörelsebrott	187	7 93	6 477	11 89
Våld mot tjänsteman	62	10 90	2 279	22 78
Brott mot trafikbrottslagen, därav	761	13 87	28 100	11 89
rattfylleri, grovt rattfylleri	348	14 86	12 108	11 89
Brott mot narkotikastrafflagen	651	13 87	28 049	13 87
Brott mot skattebrottslagen m.m.	1	0 100	1 968	14 86
Brott mot bidragsbrottslagen	25	16 84	1 131	36 64
Samtliga brott	2 940	19 81	117 361	19 81

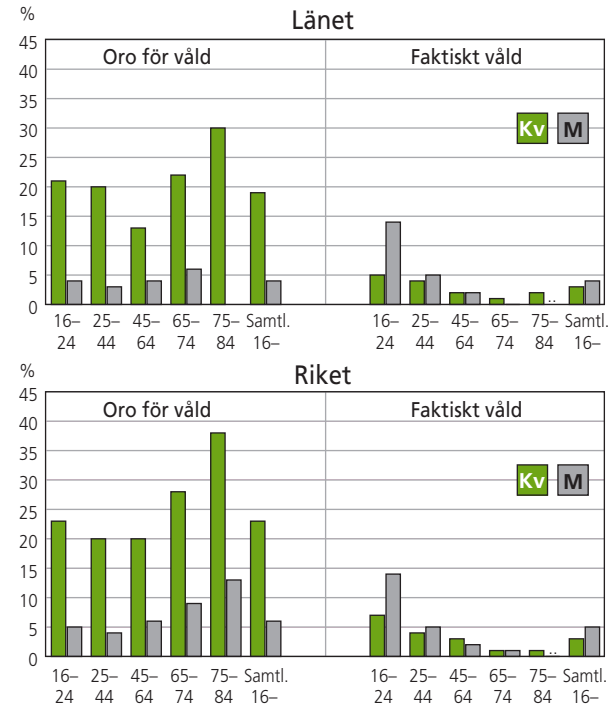
Källa: BRÅ

Det finns ett litet antal anmälda brott där kön är okänt. Könsfördelningen är uträknad på antalet brott där könsfördelningen är känd.

Oro för våld och faktiskt våld efter ålder

2002–2012

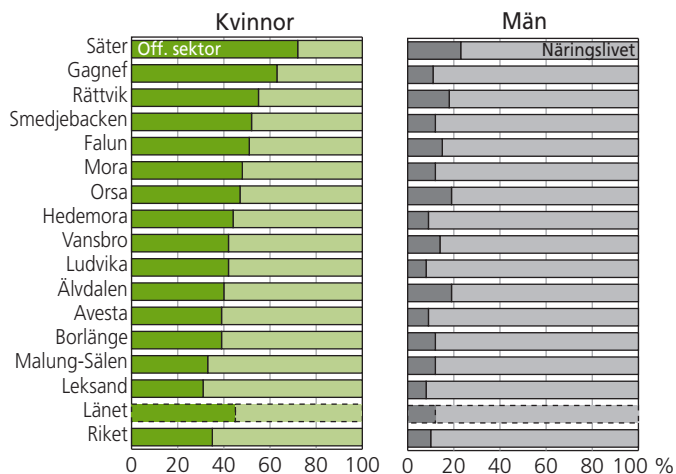
Medelvärde för perioden

Källa: SCB, Undersökningen om levnadsförhållanden (ULF)

Chefer efter sektor 2011

Avser dagbefolkning*

Källa: SCB, Yrkesregistret * arbetar i kommunen men kan bo i en annan kommun

Bland kvinnor i länet som är chefer finns 45 procent inom offentlig sektor och 55 procent inom näringslivet. Bland män är motsvarande andelar 12 respektive 88 procent. I riket är motsvarande andelar 35 respektive 65 procent för kvinnorna och 10 respektive 90 procent för männen.

Chefer efter sektor och nivå 2011

Antal i länet. Avser dagbefolkning*

	Offentlig sektor		Näringslivet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Högre ämbetsmän och politiker	43	57	1	6
Chefstjänstemän i intresseorganisationer	1	1	7	8
Verkställande direktörer, verkschefer m.fl.	10	7	57	389
Drift- och verksamhetschefer	763	325	339	851
Chefer för särskilda funktioner	52	48	315	930
Chefer för mindre företag och enheter	78	59	455	1 360
Chefer totalt	947	497	1 174	3 544

Källa: SCB, Yrkesregistret * arbetar i kommunen men kan bo i en annan kommun

Könsfördelningen bland chefer i den offentliga sektorn är 66 procent kvinnor och 34 procent män. För båda könen är det vanligast att vara drift- och verksamhetschef. Könsfördelningen bland chefer i näringslivet är 25 procent kvinnor och 75 procent män. Det är vanligast att vara chef för mindre företag och enheter.

Kommunstyrelsen 2013

Antal ledamöter samt könsfördelning (%)

	Ordinarie ledamöter				Ersättare		
	Antal	Varav ordf.	Könsfördelning (%)		Antal	Könsfördelning (%)	
			Kvinnor	Män		Kvinnor	Män
	Totalt				Totalt		
Avesta	15	m	40	60	15	40	60
Borlänge	15	m	47	53	15	40	60
Falun	15	m	40	60	15	53	47
Gagnef	13	kv	54	46	13	38	62
Hedemora	13	m	15	85	13	54	46
Leksand	15	kv	47	53	34	62	38
Ludvika	15	kv	40	60	15	33	67
Malung-Sälen	11	m	45	55	11	45	55
Mora	11	m	36	64	11 *	20	80
Orsa	13	kv	38	62	11	27	73
Rättvik	13	kv	46	54	13	62	38
Smedjebacken	13	m	31	69	13	23	77
Säter	11	m	45	55	11	55	45
Vansbro	11	m	18	82	11	64	36
Älvdalen	13	m	31	69	13	15	85

Källa: Länsstyrelsen

*en vakant plats

Könsfördelningen bland de ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsen ligger inom ramen 40–60 procent i nio av länets kommuner. Kvinnor har hög underrepresentation i Hedemora och i Vansbro.

Kommunfullmäktigledamöter

Efter valet år 2012 och 2013

	2010			2013		
	Antal mandat	Könsfördeln. (%)		Antal mandat	Könsfördeln. (%)	
Avesta	41	39	61	41	44	56
Borlänge	61	48	52	61	46	54
Falun	61	44	56	61	41	59
Gagnef	35	49	51	35	46	54
Hedemora	41	44	56	41 *	38	62
Leksand	49	49	51	49 *	49	51
Ludvika	45	44	56	46	41	59
Malung-Sälen	39	38	62	39 *	34	66
Mora	41	46	54	41	44	56
Orsa	31	45	55	31 *	43	57
Rättvik	39	38	62	39 *	45	55
Smedjebacken	35	46	54	35	43	57
Säter	35	46	54	35	43	57
Vansbro	31	42	58	31	45	55
Älvdalen*	35	43	57	35 *	47	53
Länet	619	44	56	620	43	56

Källa: SCB, Valstatistik och Länsstyrelsen

*vakanta platser

Könsfördelningen ligger 2013 inom ramen 40–60 procent i 13 av länets 15 kommuner.

Landstingsfullmäktige

Efter valen 2006 och 2010. Könsfördelning (%)

	2006		2010	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Moderaterna	33	67	39	61
Centerpartiet	45	55	50	50
Folkpartiet	40	60	.	100
Kristdemokraterna	60	40	100	.
Miljöpartiet	67	33	50	50
Socialdemokraterna	52	48	48	52
Vänsterpartiet	20	80	40	60
Sverigedemokraterna	.	.	25	75
Dalarnas Sjukvårdsparti	33	67	67	33
Totalt	45	55	46	54

Källa: SCB, Valstatistik

I fyra av nio partier är könsfördelningen jämn bland ledamöterna i landstingsfullmäktige efter 2010 års val.

Ledamöter i landstingsstyrelsen

Antal och könsfördelning (%)

	Antal		Könsfördelning (%)	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Fullmäktige, efter valet 2010	38	45	46	54
Styrelsen, 2013	7	8	47	53

Källa: SCB, Valstatistik och Länsstyrelsen

Teckenförklaring till tabellerna

0 = ingen uppgift eller mindre än hälften av den använda enheten

.. = uppgift inte tillgänglig eller för osäker att anges

. = uppgift kan inte förekomma

I tabeller som visar procent kan summan ligga strax under eller över 100. Det beror på avrundningarna.

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

REGION DALARNA